

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE APPLICATION OF GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND THE WORK EFFICIENCY OF TEACHERS IN THE NEXT NORMAL OF LIFE NONG KHAI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Apinya MADHUPHA¹, Sopee WIWATCHANKIT¹ and Naitawan KUMHOM¹

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; ntawan@hotmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

The purpose of this research is to 1) study the level of application of good governance principles by educational institution administrators, 2) study the level of work efficiency, and 3) study the relationship between the application of good governance principles by educational institution administrators and work efficiency. Teachers in the next era of life Nong Khai Secondary Educational Service Area Office. The sample group used in this research was 306 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were: Frequency breakdown Finding percentages, means, and standard deviations by analyzing the Pearson correlation coefficient. The results of the study found that 1) Application of good governance principles by school administrators for teachers in the next lifestyle era. Nong Khai Secondary Educational Service Area Office, overall, is at a high level. When considering each aspect, it was found that number 1 was the principle of participation, followed by the rule of law, and the last one is the principle of transparency, respectively 2) Work efficiency of teachers in the next life era Overall Nong Khai Secondary Educational Service Area Office The average is moderate. When considering each aspect, it is found that number 1 is promoting and developing skills in using digital technology. Second is promoting and developing knowledge. Understanding of education law Promote and develop to be a guide Recommend and give advice And the last ranking is Promote and develop through online learning programs, respectively.3) Relationship of the application of good governance principles by school administrators to the work efficiency of teachers in the next era of life. Nong Khai Secondary Educational Service Area Office in the same direction with statistical significance at the 0.000 level.

Keywords: Application, Principles of Good Governance, the Next Way of Life

CITATION INFORMATION: Madhupha, A., Wiwatchankit, S., & Kumhom, N. (2024). The Relationship between the Application of Good Governance Principles by School Administrators and the Work Efficiency of Teachers in the Next Normal of Life Nong Khai Secondary Educational Service Area Office. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 97

ความสัมพันธ์การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

อภิญา มะธูผา¹, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ¹ และ ในตะวัน กำหอม¹

¹ คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; ntawan@hotmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ หลักนิติธรรม และอันดับสุดท้ายคือ หลักความโปร่งใส ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่ 1 คือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาคือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมและพัฒนาผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้, หลักธรรมาภิบาล, ชีวิตวิถีถัดไป

ข้อมูลการอ้างอิง: อภิญา มะธูผา, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ และ ในตะวัน กำหอม. (2567). ความสัมพันธ์การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 97

บทนำ

เมื่อวิกฤตการณ์สถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มคลี่คลายลง “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” ที่จะตามมาภาคการศึกษาเป็นอีกภาคส่วนหนึ่งที่เกิดการปรับตัวครั้งใหญ่ทั่วโลกและในประเทศไทย โดยเฉพาะการปิดโรงเรียนที่ทำให้ทั้งภาคนโยบายโรงเรียน ครู และนักเรียนต้องหันมาใช้ในการเรียนการสอนทางไกลอย่างเร่งด่วน เมื่อคำนึงถึงต้นทุนที่สูงมากในการเปลี่ยนไปสู่การเรียนทางไกลด้วยเทคโนโลยีผลลัพธ์เชิงคุณภาพและความเสมอภาคที่ไม่ชัดเจน เมื่อสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยุติลง ระบบการศึกษาจะกลับไปสู่การจัดการเรียนในโรงเรียนเป็นหลัก ส่วนการเรียนทางไกลด้วยเทคโนโลยีจะเป็นเพียงทางเลือกที่ถูกนำมาใช้ในบางสถานการณ์กับนักเรียนแค่บางกลุ่มและในบางพื้นที่แต่จะยังไม่ใช้ความปกติใหม่ของการศึกษาไทยในอนาคต “ความปกติใหม่” ของภาคการศึกษาไทย ควรเป็นการให้นำนวัตกรรมใหม่เพื่อจัดการปัญหาเดิม ปรากฏการณ์สถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทำให้นักเรียนไม่ได้ไปโรงเรียน ครูจัดการเรียนการสอนไม่ได้ที่ผ่านมามีทำให้เกิดความตระหนักถึงสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นแท้จริงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เราควรใช้ความตระหนักที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นี้ออกแบบอนาคตของการศึกษาไทยโดยให้น้ำหนักกับสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าเงื่อนไขที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองการสร้างอนาคตใหม่ที่สามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมหาศาลเพียงอาศัยการปรับมุมมองของผู้กำหนดนโยบายปรับกระบวนการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ รวมถึงถอดบทเรียนองค์ความรู้จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ณัฐพัชร บัญเกตุ, 2564)

วิกฤต Covid-19 ครั้งนี้ เป็นโอกาสสำคัญในการจัดการศึกษาตามวิถี New Normal ที่เป็นการ ปรับเปลี่ยนแนวคิดครั้งใหญ่ที่ต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของเด็ก โดยควรดำเนินการกระชับหลักสูตรปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้และสอนอย่างมีแผนที่เหมาะสม รวมถึงการยกระดับการประเมินเพื่อการพัฒนา เพื่อไม่ให้เด็กเสียโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะ โดยเฉพาะความรู้ด้านภาษาและการคำนวณ การประเมินเป็นการประเมินเพื่อรับผิรับชอบและควรให้น้ำหนักการประเมินโอกาสทางการเรียนของเด็กมากกว่าการวัดความรู้ด้วยคะแนนสอบ สิ่งที่สำคัญคือ การเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจของครูและนักเรียน ในการรับมือกับ New Normal ของการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของเราทุกคน รวมถึงการบริหารจัดการศึกษาที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป (พัชรารณ ดวงชื่น, 2563) ประชาคมทางการศึกษาทั้งในไทยและนานาชาติต่างก็เผชิญสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2563 ตลอดเวลาปีเศษโรงเรียนในฐานะพื้นที่ปฏิบัติการทางการศึกษา ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการล็อกดาวน์และจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนสู่รูปแบบการสอนทางไกลฉุกเฉิน ทั้งผ่านช่องทางออนไลน์ ออฟไลน์ และผสมผสาน เป็นช่วงเวลาที่ครูในฐานะผู้อยู่หน้างานและใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จำเป็นต้องเรียนรู้ ปรับตัว และพัฒนาแนวทางใหม่ๆ เพื่อประคับประคองการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างสถานการณ์ที่พลิกผันตลอดเวลา สภาวะดังกล่าวทำให้คุณครูแต่ละคนต้องเผชิญความเครียด ความกดดัน และความคาดหวัง ทั้งจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร และเหนือสิ่งอื่นใด คือความคาดหวังของตนเองในการจัดการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมใหม่ที่ไม่คุ้นเคย คุณครูจำนวนมากจึงพยายามเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองเกี่ยวกับการใช้ช่องทางออนไลน์และแอปพลิเคชันในการสอน อย่างไรก็ตาม การสอนทางไกลและการสอนแบบผสมผสานนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องประยุกต์ใช้ศาสตร์การสอน การออกแบบหลักสูตรระดับรายวิชาและหน่วย รวมถึงการประเมินผลเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน ชุดความรู้ดังกล่าวไม่ใช่ความรู้เชิงเทคนิคที่ครูจะฝึกฝนด้วยตนเองลำพังได้ แต่เป็นชุดความรู้ในศาสตร์งานครู ที่ต้องนำมาปรับประยุกต์ใช้ในบริบทใหม่ จำเป็นยิ่งที่ต้องมีพื้นที่และโอกาสให้คุณครูได้พูดคุย แลกเปลี่ยน ถอดบทเรียน และนำประสบการณ์ของเพื่อนครูที่เผชิญสถานการณ์และบริบทที่ใกล้เคียงกันมาเป็นคลังของประสบการณ์ เพื่อการถกเถียง

และเรียนรู้ไปด้วยกัน การเรียนรู้ร่วมกันของครู จึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาตนเองเชิงวิชาชีพของครูในห้วงเวลานี้ (ทินกร คำศิริ, 2564)

พื้นฐานประสบการณ์ ความชำนาญ ความตื่นตัวในการเรียนรู้ รวมทั้งอัตลักษณ์ของครูแต่ละคน คือ ต้นทุนสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน Buchanan (2015) ได้อภิปรายถึงวิชาชีพครูในแง่มุมนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า “ครูแต่ละคนล้วนมีความแตกต่างกันทั้งด้านประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์ในวิชาชีพ รวมทั้งความมุ่งมั่นจริงจังในการทำงานวิชาชีพ เมื่ออยู่ร่วมกันจึงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่มาจากส่วนผสม ซึ่งมีความซับซ้อนและหลากหลาย เวลาที่พวกเขาต้องเผชิญกับแผนนโยบาย หรือวาทกรรมในงานวิชาชีพ พวกเขาจึงไม่ใช่ผู้รับฟังคำสั่งที่เหมือนภาชนะว่างเปล่า แต่พวกเขามีต้นทุน มีอัตลักษณ์ติดตัว และใช้มันในการตีความ เรียนรู้ ประเมิน และปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อให้รับมือเงื่อนไขใหม่ๆ ในการทำงานชั้นเรียนและโรงเรียน ด้วยกระบวนการดังกล่าว อัตลักษณ์ของพวกเขาก็ผ่านทั้งการรื้อสร้าง และการปฏิรูปอยู่ตลอดเวลา การมีพื้นที่ของเรียนรู้ผ่านการสะท้อนคิด แลกเปลี่ยนถกเถียง จึงไม่ใช่เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนหรือโชว์ผลงาน การหยิบยื่นตัวอย่างเพื่อการทำตามๆ กัน ฯลฯ แต่เป็นโอกาสของการสะท้อนคิดของครูแต่ละคน ให้ได้ตระหนักถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ประเด็นที่สนใจจะเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตน และรับมือความท้าทายต่างๆ Gu and Day (2007) ได้เสนอถึงแนวคิดของ Teacher's Resilience หรือ ความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง พวกเขาได้ชี้ประเด็นสำคัญว่า ความสามารถดังกล่าวเชื่อมโยงกับการให้คุณค่าในเชิงวิชาชีพ ทั้งในแง่เป้าหมาย เป้าประสงค์ของชีวิต ความทุ่มเทพยายาม แรงบันดาลใจในวิชาชีพสัมฤทธิ์ผล และแรงจูงใจ ซึ่งคุณลักษณะและความสามารถดังกล่าวไม่ใช่เรื่องของปัจเจกที่ผลักเป็นภาระให้ครูพัฒนาด้วยตนเอง แต่จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา เครือข่ายครู และแวดวงวิชาชีพ ต้องร่วมกันออกแบบกลไกต่างๆ เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองผ่านชุมชนเรียนรู้ภายในโรงเรียนหรือสมาคมวิชาชีพกลุ่มต่างๆ

จากวิกฤตของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจนถึงสภาวะ Next Normal ที่รออยู่ในอนาคต การออกแบบระบบในการพัฒนาวิชาชีพครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์จากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นลำพังในครูแต่ละคน ไปสู่การร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ไปด้วยกัน เกื้อกูลกัน สนับสนุนส่งเสริมกัน โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรับมือและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อหาความสัมพันธ์ในการศึกษา การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไปได้ และสามารถนำข้อมูลผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

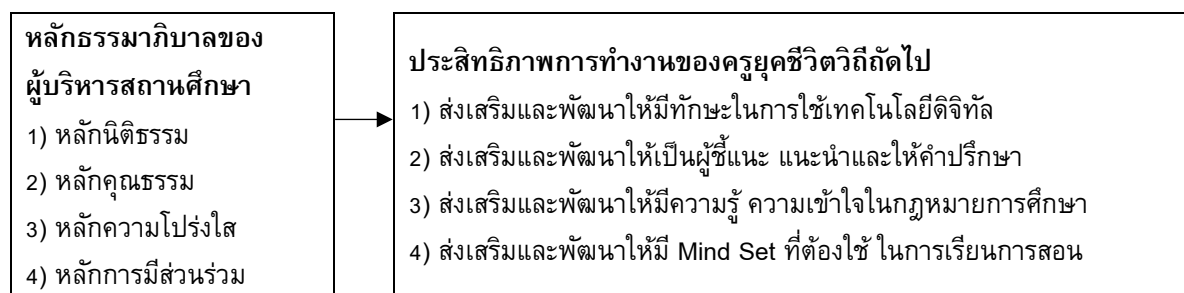
การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), 2555 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ สุขผลานันท์, 2558) ประกอบด้วย 4 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และ ประสิทธิภาพในการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป (เจริญ ภูวจิตร, 2563) ประกอบด้วย 4 ประการ คือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้มี Mind Set ที่ต้องใช้

สมมติฐานการวิจัย

การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เป็นไปในทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559) จากประชากร จำนวน 1,530 คน (บุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย, 2565) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 306 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของแต่ละสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความ สอดคล้อง และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูป ทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .933 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ หลักนิติธรรม และอันดับสุดท้ายคือ หลักความโปร่งใส ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของ ครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาล	M	SD	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1) หลักนิติธรรม	4.25	0.77	มาก	2
2) หลักคุณธรรม	4.04	0.52	มาก	3
3) หลักความโปร่งใส	4.02	0.60	มาก	4
4) หลักการมีส่วนร่วม	4.29	0.78	มาก	1
รวม	4.21	0.57	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มี ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาคือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา ส่งเสริม

และพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมและพัฒนาผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป	M	SD	ระดับการบริหาร	อันดับที่
1) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.35	0.54	มาก	1
2) ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา	4.29	0.52	มาก	3
3) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา	4.33	0.55	มาก	2
4) ส่งเสริมและพัฒนาให้มี Mind Set ที่ต้องใช้ ในการเรียนการสอน	4.20	0.53	มาก	4
รวม	4.31	0.53	มาก	

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ตัวแปรอิสระ	ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย	
	Pearson's Correlation	Sig. (1-tailed)
1) หลักนิติธรรม	.747***	0.000
2) หลักคุณธรรม	.700***	0.000
3) หลักความโปร่งใส	.686***	0.000
4) หลักการมีส่วนร่วม	.675***	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.675 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

สรุปและการอภิปรายผล

1) การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ หลักนิติธรรม และอันดับสุดท้ายคือ หลักความโปร่งใส ตามลำดับ ญัฐพัชร บุญเกตุ (2565) เรื่อง การบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน มีสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ ตามลำดับความสำคัญใหม่ และด้านการจัดการเรียนการสอนมีสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ต่ำที่สุด ตามลำดับ และปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านของปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร มีปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ ตามลำดับความสำคัญใหม่ ด้านการพัฒนาครู และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน มีปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ต่ำที่สุด ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ ทองปรีชา (2563) เรื่อง การบริหารจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนวชิรธรรมสาริต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนวชิรธรรมสาริต เป็นไปตามนโยบายและแนวทางของรัฐบาล ในการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ภูวจิตร (2565) เรื่อง แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ซึ่งเป็นยุคของวิถีถัดไป (Next Normal) ที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาตนเอง ในยุค Next Normal ไปสู่การสร้างผู้เรียนที่สามารถมีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพทางการศึกษา หรือสนับสนุนให้การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพในหลากหลายมิติให้แก่ผู้เรียน ตอบวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมงาน/โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสทางวิชาชีพในยุค New Normal สามารถวิเคราะห์ได้ 8 แนวทาง

2) ประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาคือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นผู้ชี้แนะ แนะนำและให้คำปรึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมและพัฒนาผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ทางสื่อออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ เงินบุตรโคร (2564) เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ

ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงดาว ภูกา (2559) เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ งานนิเทศภายใน งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวัดผลประเมินผล งานจัดการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคือ งานวิจัยในชั้นเรียน

3) การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.675 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูยุคชีวิตวิถีถัดไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพัชร วรรณศัพท์ (2566) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ต้องมีการเรียนการสอนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์
- 2) ควรมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน
- 3) ต้องการวางแผนในการทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน
- 4) ต้องการบริหารจัดการวางแผนการใช้ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
- 2) ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่โดยขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

เอกสารอ้างอิง

อนุพัชร วรรณศัพท์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี. ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกแห่งสุวรรณภูมิ และสถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก.

- จิรกิติ์ ทองปรีชา. (2563). การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษา. การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, สืบค้นจาก <http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/index.php/abstractData/viewIndex/323>.
- จิรศักดิ์ เงินบุตรโคร. (2564). การพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการต่อการบริหารสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านโกรกสิงขร อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยทองสุข.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2565). แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal. สืบค้นจาก <https://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/202203084.pdf>.
- ณัฐพัชร์ บุญเกตุ. (2565). การบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ดวงดาว ภูกา. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาผานางคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1. การศึกษาอิสระ, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ทินกร คำศิริ. (2564). ภาวะผู้นำการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัลต่อการบริหารงานของผู้บริหารกลุ่มโป่งไผ่นำจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข.
- ไนตะวัน กำหอม. (2559). การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ, 4 (3), 783-795.
- ไพฑูรย์ สุขผลนันท์. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Buchanan, B. B., Gruissem, W., & Jones, R. L. (2015). *Biochemistry and Molecular Biology of Plants*. John Wiley & Sons. Retrieved from <http://www.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-0470714212.html>.
- Gu, Q., & Day, C. (2007). Teacher's Resilience: A Necessary Condition for Effectiveness. *Teaching and Teacher Educations*, 23, 1302-1316.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).